Wojciech Skiba

KONCEPCJA PROGRAMOWO-ORGANIZACYJNA MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ IM. GUSTAWA DANIŁOWSKIEGO W SOSNOWCU NA LATA 2023-2030

Umberto Eco w swoim błyskotliwym eseju „O bibliotece" opowiada o tym, jak kształtowała się idea biblioteki oraz przedstawia jej idealny i doskonały obraz. Pisarz wybrał formę humorystycznego eseju, który kończy niezwykle celnym i trafnym spostrzeżeniem:

„Biblioteka na miarę człowieka to znaczy także biblioteka radosna, zapewniającą możliwość wypicia kawy ze śmietanką; [...] do której chodzi się chętnie i która przeobrazi się stopniowo w wielką machinę spędzania wolnego czasu [...] powinna być łatwo dostępna, a jej bramy otwarte dla wszystkich członków wspólnoty, którzy mogą swobodnie z niej korzystać bez względu na rasę, kolor skóry, narodowość, wiek, płeć, wyznanie, język, stan cywilny i poziom wykształcenia. "

Myślę, że kilka postulatów z tego tekstu można uznać za zrealizowane. Dzisiaj do Zagłębiowskiej Mediateki i pozostałych filii przychodzą ludzie nie tylko by wypożyczyć książki, poczytać prasę, ale także odpocząć i w przyjaznej przestrzeni spędzić wolny czas. Współczesne biblioteki nie są już tymi instytucjami, które zajmują się jedynie gromadzeniem, opracowywaniem i udostępnianiem zbiorów – wynikającym z *Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach.*

Od kilkunastu lat obserwujemy ogromny rozwój bibliotek publicznych, które w dynamiczny sposób próbują nadążyć za rozwijającą się technologią oraz potrzebami współczesnych grup użytkowników. Instytucje te wkroczyły w XXI wiek i wiele z nich stało się otwartymi, nowoczesnymi centrami kultury, gdzie znajdziemy nie tylko książki, ale i wiele innych atrakcji i to niekoniecznie literackich. Biblioteki znacznie poszerzyły swoją ofertę i organizują coraz więcej wydarzeń, imprez oraz inicjatyw nie tylko na polu kultury, ale także na gruncie społecznym. Przez to coraz częściej traktowane są nie tylko jako centra informacji i wiedzy, ale również miejsca integracji i inkluzji społecznej. Jednocześnie nie zapominają przy tym o fundamentalnej roli jaką jest promocja czytelnictwa i związane z tym zadania jak gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie swoich zbiorów. To swoiste połączenie tradycji i nowoczesności. To właśnie taki model działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego będę chciał zaproponować. Chcę łączyć tradycję i nowoczesność, zaoferować współczesny model instytucji przy jednoczesnym czerpaniu z dziedzictwa kulturowego. Dlatego poniżej przedstawiam swoją wizję, koncepcję programowo-organizacyjną Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu.

I OGÓLNY ZARYS KONCEPCJI

Moim głównym celem z pewnością będzie położenie nacisku na marketing i promocję biblioteki, które pozwolą na dotarcie do większej liczby osób oraz edukację mieszkańców. Niestety w powszechnej świadomości sosnowiczan Mediateka Zagłębiowska nadal funkcjonuje (jeśli funkcjonuje) jako odrębny byt, odrębna instytucja w żaden sposób nie połączona z Miejską Biblioteką Publiczną i jej filiami.

Niezwykle istotnym elementem w zarządzaniu jest oczywiście potencjał ludzki – pracownicy biblioteki – których jest ponad stu. W chwili obecnej zauważalny jest trend, że Polacy coraz częściej zmieniają pracodawcę w poszukiwaniu wyższych zarobków. Jednocześnie coraz mniej obawiają się o utratę obecnego miejsca zatrudnienia. Rotację taką widać również w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Myślę, że moim głównym celem będzie zatrzymanie jak największej liczby pracowników– specjalistów w swoich dziedzinach - i stworzenie takich warunków, aby trend rotacyjny był jak najmniejszy.

Kolejnym ważnym elementem w zarządzaniu Miejską Biblioteką Publiczną są również zasoby lokalowe, sprzętowe oraz infrastruktura. Nie można zapomnieć, że biblioteka to również sieć osiemnastu prężnie działających filii znajdujących się w dzielnicach Sosnowca. Niektóre z nich na pewno wymagają remontów, odświeżenia oraz zakupu nowych sprzętów tj. komputerów czy mebli. Jest to o tyle ważne, że często są to jedyne ośrodki kultury w danej okolicy i dlatego uważam, że muszą być dostosowane do wymogów XXI w.

Ważną częścią pracy w bibliotece – wynikającą z *Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach* – będzie zapewnianie mieszkańcom Sosnowca i okolic bezpłatnego dostępu do zbiorów (książek, audiobooków, e-booków, gier planszowych i elektronicznych, winyli itp.) oraz ich bieżące uzupełnianie. Ponadto czynnikiem, który urozmaici ofertę instytucji będzie prowadzenie interdyscyplinarnych działań i projektów kulturalnych oraz edukacyjnych (spotkań autorskich, projekcji filmowych, koncertów, warsztatów, wystaw, działalności wydawniczej itp.).

Funkcjonowanie Miejskiej Biblioteki Publicznej na pewno chciałbym opierać również na współpracy i partnerstwie z szeroko pojmowanym z otoczeniem. Mówiąc o otoczeniu mam na myśli instytucje kultury, organizacje pożytku publicznego, środowiska twórcze i akademickie, organizacje kombatanckie, placówki edukacyjne, środowiska biznesowe, centra handlowe itd.

Istotnym elementem całości funkcjonowania Miejskiej Biblioteki Publicznej jest źródło finansowania. Oczywiście głównym źródłem finansowania instytucji jest dotacja (podmiotowa lub celowa) przyznawana przez organizatora – Gminę Sosnowiec. Nie można zapomnieć również o pozyskiwaniu funduszy z innych źródeł, pozabudżetowych tj. środków finansowych z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędu Marszałkowskiego, PFRON czy różnego rodzaju fundacji (np. Fundacji PZU, Timken itp.).

Podsumowując całość założeń trzeba również realnie spojrzeć na mocne i słabe strony Miejskiej Biblioteki Publicznej, wiedzieć gdzie są szanse na zmiany, a gdzie zagrożenia – jednym słowem właściwie przeprowadzić tzw. analizę SWOT. Pozwoli to na wyciągnięcie wniosków

i odpowiednie zarządzanie oraz prowadzenie nowoczesnej instytucji kultury jakim jest z pewnością Miejska Biblioteka Publiczna w Sosnowcu.

II PROMOCJA I MARKETING

Jednym z pierwszych działań, które będę chciał przeprowadzić to szeroko pojęta akcja promocyjna biblioteki, tak aby mieszkańcy traktowali filie bibliotek i Zagłębiowską Mediatekę jako jedną instytucję, zwartą, ale z różnorodną ofertą i programem. Na pewno ważnym krokiem promocyjnym będzie zmiana strony biblioteki na bardziej nowoczesną, czytelną i spójną. Dodatkowo istotne będzie stworzenie sklepu (stacjonarnego i internetowego), w którym oprócz publikacji będzie można nabyć wszelkiego rodzaju gadżety – które same w sobie będą materiałami promocyjnymi (torby, ołówki, notesy, piny, kubki, koszulki, zakładki itd.). Aby tego dokonać niezbędna będzie zmiana statutu, a co za tym idzie również regulaminu organizacyjnego. Dodatkowym atutem będzie również stworzenie nowego, atrakcyjnego i nowoczesnego filmu promocyjnego.

Na pewno moja uwaga skupi się na prowadzeniu social mediów, tak aby dzięki nim trafić do młodych, którzy poszukują nowych bodźców i form swojej aktywności oraz spędzania wolnego czasu. Ważnym projektem będzie stworzenie biblioteczek z logo biblioteki, zlokalizowanych w miejscach najczęściej odwiedzanych (np. Stawikach czy w parkach: Sieleckim i na Kazimierzu). Myślę, że związana z tym idea bookcrossingu jest nadal aktualna i potrzebna. Nieodzowne będą również, niestandardowe akcje happeningowe, promocje na bilboardach, współpraca z korporacjami np. taksówkowymi. Podejmę działania umożliwiające współpracę z Zarządem Transportu Metropolitarnego, szczególnie biorąc pod uwagę fakt, że Sosnowiec i Katowice wspólnie ubiegają się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029 r.

Ponadto będę chciał podjąć próbę znalezienia potencjalnego sponsora i partnera biznesowego – do tego potrzebny będzie oczywiście pakiet, który Miejska Biblioteka Publiczna może zaoferować (w momencie zakończenie okresu trwałości projektu). Ważne będzie również wynajęcie pomieszczenia w Mediatece na działalność gastronomiczną tj. kawiarnię.

III POTENCJAŁ LUDZKI

Zasoby ludzkie, czyli kapitał ludzki w każdej firmie czy instytucji są pełne potencjału, który bardzo często o ile nie prawie zawsze jest niedoceniany, niebrany pod uwagę, ponieważ jest zwyczajnie niedostrzegany. Miejska Biblioteka Publiczna jak już wcześniej pisałem składa się z ponad stu pracowników. Według struktury zatrudnienia podzieleni są oni na pracowników merytorycznych, administracyjnych oraz pracowników obsługi.

Moim głównym zadaniem będzie większa integracja pracowników Zagłębiowskiej Mediateki oraz wszystkich osiemnastu filii. Na pewno ważnym aspektem tego zadania będzie również przeprowadzenie, w niektórych filiach remontów czy nawet ich przeniesienie do odpowiednich lokali, które spełnią standardy nowoczesnej instytucji z XXI w. Są również filie, gdzie nadal mamy do czynienia z barierami architektonicznymi. O to również chciałbym zadbać. Dlaczego

mówiąc o potencjale ludzkim piszę o lokalach? Według mnie jest to istotny czynnik, żeby poprawić infrastrukturę miejsca, a dzięki temu stworzyć przestrzeń przyjazną, otwartą – tak samo dla pracowników jak i czytelników.

W mojej opinii bardzo ważne jest także umożliwienie pracownikom różnych szkoleń, wyjazdów do innych instytucji o podobnym charakterze i profilu. Takie doświadczenia mogą ich zainspirować i wyrwać z rutyny dnia codziennego, dodatkowo podwyższą kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności interpersonalne.

W kwestii szeroko pojętego zarządzania zasobami ludzkimi stawiam przede wszystkim na szczere i częste rozmowy z pracownikami. To dzięki rozmowie i obserwacji będą miał wiedzę na temat ich umiejętności, pasji, a dzięki temu będę - zgodnie z ich kompetencjami - mógł przydzielać zadania, dzięki którym będą mogli się rozwijać i odczuwać satysfakcje z osiąganych celów. Szczególnie ważne będzie to w procesie pisania wniosków i związanym z tym pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych. Odpowiednie rozdysponowanie zadań na miarę możliwości pracownika, jego potencjału i umiejętności jest w moim mniemaniu istotą zarządzania kapitałem ludzkim.

IV ZASOBY LOKALOWE I SPRZĘTOWE, INFRASTRUKTURA

Na pewno ważnym aspektem tego zadania będzie również przeprowadzenie, w niektórych filiach remontów, modyfikacji przestrzeni (np. w filii nr 14 przy ul. Władysława Jagiełły, filli nr 6 w Niwce) czy nawet ich przeniesienie do odpowiednich lokali (np. filii nr 19 w Milowicach), które spełnią standardy nowoczesnej instytucji. Są również filie, gdzie nadal mamy do czynienia z barierami architektonicznymi – np. filia nr 2 – Rudna IV, filia nr 6 – Niwka, filia nr 7 „Bibliosfera" – Dańdówka czy filie na Ostrowach Górniczych i Biblioteka Tajemniczy Ogród przy ul. Grota – Roweckiego. Tutaj również będzie moja rola, aby przystosować takie miejsca dla osób z niepełnosprawnościami.

Z moich obserwacji wynika również, że dzisiejsze czytelnie nie mają już tego samego charakteru jak dwie dekady temu i często są puste. Również w tym aspekcie będę chciał podjąć kroki zmierzające do ich przeorganizowania i modernizacji (tam gdzie będzie to możliwe). Stworzyć w nich strefy tej klasycznej czytelni, ale również strefy relaksu czy strefy dla ludzi, którzy potrzebują popracować na swoim komputerze. Z tym nierozerwalnie związana jest kwestia sprzętowa tzn. zakup tabletów, komputerów.

Multimedialna strefa dla dzieci również wymaga doposażenia (w mniejszym stopniu) w sprzęty multimedialne tj. tablety, czytniki czy komputery. W samej Mediatece na I poziomie w tzw. oranżerii kulturalnej będę chciał stworzyć miejsce przyjazne, z wolnym dostępem do Wi-Fi, automatem do napojów gorących.

Warto również pomyśleć (po zakończeniu okresu trwałości projektu), aby na poziomie I Mediateki tj. w Dziale Nauki i Fantazji stworzyć ofertę z możliwością zorganizowania przyjęć urodzinowych dla dzieci. Dodatkowym atutem Zagłębiowskiej Mediateki jest ogród, który może stać się miejscem zabawy, organizacji koncertów czy innych aktywności zarówno dla dzieci, młodzieży jak i seniorów (joga, zajęcia sportowe, wykłady, prelekcje). Warto również

dodać, że niektóre filie biblioteki posiadają swoje ogrody, miejsca zielone, które także można zaanektować pod różne aktywności.

V ZBIORY BIBLIOTECZNE ORAZ DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I EDUKACYJNA

W tym zakresie będę poszukiwał zewnętrznych źródeł dofinansowania (głównie MKiDN, fundacje) uzupełniania zbiorów o nowości wydawnicze na różnego rodzaju nośnikach zarówno tych tradycyjnych (papierowych) i elektronicznych, mulitmedialnych. Ważnym aspektem będzie również możliwość udostępnienia czytelnikom (bez konieczności wychodzenia z domu) prasy codziennej w formie elektronicznej (od lat notuje się spadek sprzedaży prasy w tradycyjnym, papierowym wydaniu) czy e-booków na prywatne czytniki. Dodatkowo na pewno trzeba położyć nacisk na zakup audiobooków, gier planszowych (od jakiegoś czasu ich popularność nieustannie rośnie), filmów i innych multimediów (z możliwością ich wypożyczania).

Na pewno chciałbym utrzymać i jeszcze bardziej skoncentrować się na działalności kulturalnej - szeroko pojętej – interdyscyplinarnej, edukacyjnej, społecznej czy ekologicznej, która wzbogaci ofertę Miejskiej Biblioteki Publicznej. Sztandarowe projekty proponowane przez bibliotekę są niezwykle istotnym elementem jej działalności i na pewno nie zabraknie takich wydarzeń i imprez jak: Sosnowieckie Dni Literatury, Sosnowiecka Jesień Teatralna czy Przestrzeń Słowa. Na pewno ważnymi elementami oferty pozostaną: kino w bibliotece, akcje letnie dla dzieci i młodzieży, wystawy, Narodowe Czytanie, Zagłębiowskie czwartki, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, Zagłębiowska Giełda Winyli, koncerty, spotkania autorskie (z pisarzami, aktorami, reżyserami filmowymi czy teatralnymi, społecznikami, podróżnikami, krytykami kulinarnymi, publicystami, dziennikarzami itp.), warsztaty i zajęcia dla dzieci, młodzieży i seniorów i wiele innych inicjatyw i działań.

Ostatnio zauważalny staje się wzrost zainteresowania popkulturą japońską, a w szczególności mangą i anime. Dlatego też będę chciał organizować warsztaty, spotkania i inne imprezy, których punktem wyjścia będzie właśnie animacja i komiks japoński. W tym zakresie można podjąć współpracę z krakowskim Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha.

Dodatkowo chciałbym również położyć nacisk na koleją sferę popkultury jakim jest komiks. Zarówno manga, anime czy w ogóle sztuka komiksu przeżywają swój renesans, a docelową grupą i odbiorcami są głównie ludzie młodzi. Dlatego uważam, że dla nich też w ofercie kulturalnej Miejskiej Biblioteki Publicznej tego tematu nie może zabraknąć.

Jak już wcześniej pisałem, dzisiejsze biblioteki zmieniły swoje oblicze i są miejscem, gdzie można organizować różnego rodzaju aktywności, działania. Będę się starał, zapożyczając pomysł od popularnego dyskontu spożywczego, kilka razy w roku zorganizować tydzień lub miesiąc z daną literaturą narodową np. tydzień bądź miesiąc kultury hiszpańskiej, ukraińskiej, meksykańskiej czy japońskiej. Założeniem tego przedsięwzięcia będzie pokazanie kultury w szerokim spektrum, wychodząc od literatury, kinematografii, teatru, tańca, sztuki na sztuce kulinarnej kończąc. Do tego projektu chciałbym zaangażować podróżników, organizacje

pożytku publicznego, restauratorów, prywatne szkoły profilowane, społeczników, instytucje oraz oczywiście pracowników biblioteki.

Ważną cezurą będzie rok 2027 r. bowiem Miejska Biblioteka Publiczna będzie obchodzić 100 lat. Z tej okazji przygotujemy imprezy i wydarzenia, których oferta zostanie skonstruowana dla każdej grupy wiekowej.

VI WSPÓŁPRACA I PARTNERSTWO Z OTOCZENIEM

Mocną stroną biblioteki jest z pewnością otwartość na współpracę z otoczeniem, które owocuje wieloma wspólnymi projektami. Dlatego też na pewno będę kontynuował w dalszym ciągu tę linię, gdyż przynosi ona obopólne korzyści. Ważne w tym aspekcie będzie dla mnie powołanie Rady Programowej.

Myślę, że istotnym elementem tej polityki będzie współpraca ze środowiskami twórczymi, akademickimi (np. Uniwersytetem Śląskim, Akademią Humanitas), instytucjami kultury, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi (np. CKZiU), organizacjami pozarządowymi (np. PTTK), a także innymi podmiotami (np. KSSE) i instytucjami (Instytutem Pamięci Narodowej, Instytutem Zagłębiowskim), wydawnictwami (Vesper, Sonia Draga), portalami literackimi czy bibliotecznymi (menadżer kultury, Labib).

Tak jak już wcześniej pisałem przy okazji działalności kulturalnej biblioteki czy promocji będę również chciał podjąć współpracę z restauratorami, korporacjami, społecznikami, centrami handlowymi.

Współpraca i partnerstwo poza działalnością kulturalną czy promocyjną będą również się odbywać w sferze edukacji, aktywizacji społecznej i zawodowej, ekologii czy aktualnych tematów społeczno-obyczajowych.

VII ANALIZA SWOT

a. Mocne strony

1. Zagłębiowska Mediateka to jedno z najnowocześniejszych miejsc na mapie kulturalnej Sosnowca. O jej sile stanowią bogate i różnorodne zbiory biblioteczne, zarówno w postaci tradycyjnych książek, płyt analogowych, rękopisów jak i zbiorów specjalnych: kartografii, książek cyfrowych, audiobooków, filmów, gier planszowych i komputerowych. Dodatkowo atutem jest posiadanie książkomatów, które w dobie postępu i cyfryzacji są niezwykle istotne.
2. Potencjał ludzki i proponowana oferta kulturalna – to bardzo ważny element w funkcjonowaniu Miejskiej Biblioteki. Wykwalifikowani pracownicy, których wysokie kompetencje pozwalają na poszerzanie propozycji działań i przede wszystkim pracę z czytelnikami i użytkownikami placówek. Trzeba pamiętać, że kadra ma przygotowanie

z zakresu wielu specjalności, które są niezbędne w nowoczesnej bibliotece (menedżerowie kultury, bibliotekoznawcy, literaturoznawcy, filolodzy, kulturoznawcy, filmoznawcy, dziennikarze, ekonomiści, artyści plastycy, informatycy).
3. Bardzo dobrze rozwinięta sieć placówek w mieście – dogodna komunikacja czy sąsiedztwo innych instytucji kultury i placówek edukacyjnych.
4. Wolny dostęp do półek to również niewątpliwa zaleta dla czytelników. W chwili obecnej tylko filia nr 20 – Stary Sosnowiec nie ma wolnego dostępu, ale to niebawem się zmieni.
5. Całkowicie skomputeryzowany proces zamawiania (e-katalog i multiwyszukiwarka INTEGRO) i udostępniania książek, również za pośrednictwem książkomatu.
6. Wyspecjalizowane usługi dla osób z dysfunkcją narządu wzroku – szeroka gama audiobooków i zbiorów cyfrowych w formacie CZYTAK I DAISY, indywidualne stanowisko wyposażone w wysokiej klasy sprzęt sfinansowany przez Fundację Timken.
7. Bezpłatny i dogodny dostęp do Internetu (kablowy i światłowodowy).
8. Doświadczenie i skuteczność w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych.
9. Wielopłaszczyznowa współpraca z podmiotami zewnętrznymi – placówkami edukacyjnymi, NGO, klubami sportowymi, środowiskiem twórców, instytucjami oraz środowiskiem biznesowym.

b. Słabe strony

1. Promocja i reklama Miejskiej Biblioteki Publicznej (Zagłębiowskiej Mediateki) wraz z siecią filii. Na pewno zmiany wymaga strona internetowa, większe zaangażowanie w social media.
2. Brak możliwości – z uwagi na okres trwałości projektu – pobierania opłat z tytułu najmu pomieszczeń Auli i Sali Edukacyjnej w Zagłębiowskiej Mediatece.
3. Niezadowalający stan techniczny niektórych lokali bibliotecznych (np. filia nr 11 – Ostrowy Górnicze) oraz bariery architektoniczne (np. filia nr 7 „Bibliosfera" – Dańdówka).
4. Brak kawiarni, w której czytelnicy i inni użytkownicy mogliby spędzić czas.
5. Ograniczona, ze względów finansowych, prenumerata tytułów prasy codziennej i czasopism w placówkach filialnych.
6. Brak sklepu, który oprócz publikacji posiadałby w swojej ofercie inne artykuły promocyjne tj. długopisy, kubki, koszulki, zakładki, przypinki, notesy itp.

c. Szanse

1. Stworzenie nowoczesnej strony internetowej – funkcjonalnej, stylowej i orginalnej oraz zwiększenie zasięgów poprzez wykorzystanie social mediów i ich narzędzi do promocji.
2. Poprawa estetyczna niektórych filii, eliminacja barier architektonicznych i zagospodarowania wnętrz oraz terenów wokół placówek. Związana z tym jest możliwość pozyskania dodatkowych źródeł finansowania do modernizacji infrastruktury.
3. Lepsze wykorzystanie przestrzeni czytelni, które w chwili obecnej bardzo często są puste. Stworzenie stref pracy, relaksu itp.

4. Kreowanie nowych i dotąd nierealizowanych działań w zakresie oferty kulturalnej, rozrywkowej w oparciu o nowe technologie i zapotrzebowanie społeczne użytkowników Miejskiej Biblioteki Publicznej.
5. Uzyskanie nowych przychodów z tytułu najmu Auli i Sali Edukacyjnej w budynku Zagłębiowskiej Mediatece po zakończeniu okresu trwałości projektu.
6. Wynajęcie przestrzeni dla podmiotu zewnętrznego na działalność gastronomiczną – kawiarnię.
7. Stworzenie sklepu stacjonarnego oraz internetowego, który oprócz publikacji będzie oferował różnego rodzaju materiały promocyjne.
8. Rozwój współpracy z różnorodnymi ośrodkami, instytucjami, organizacjami i innymi podmiotami, z którymi do tej pory Miejska Biblioteka Publiczna nie współpracowała.
9. Wspieranie poszczególnych grup – dzieci, młodzieży, seniorów czy ludzi społecznie wykluczonych i tworzenie dla nich przestrzeni do aktywności i wspólnej wymiany doświadczeń.
10. Wykorzystanie ogrodu przy Zagłębiowskiej Mediatece na różnego rodzaju aktywności kulturalne, sportowe, edukacyjne czy artystyczne dla wszystkich grup wiekowych, osób z niepełnoprawnościami czy społecznie wykluczonych.

d. Zagrożenia

1. Wzrost kosztów utrzymania sieci bibliotecznej tj.: zakupu energii; czynszów za wynajem lokali oraz wprowadzeniem od roku 2024 płacy minimalnej do kwoty 4.300 zł brutto.
2. Zagrożenie likwidacji placówek filialnych z uwagi na rosnące koszty ich utrzymania, a bezpośrednio związane ze wzrostem płacy minimalnej i kosztów energii.
3. Zagrożenie niepozyskania pozabudżetowych środków finansowych na realizację przedsięwzięć kulturalnych oraz działań w zakresie infrastruktury.
4. Wzrost kosztów honorariów pisarzy i artystów – gości spotkań autorskich i cyklicznych wydarzeń kulturalnych.
5. Zagrożenie masowego odpływu pracowników w związku z podniesieniem płacy minimalnej i przez to nastąpi proces zrównania płac.

VIII PODSUMOWANIE

Proces wychodzenia bibliotek z ich pierwotnej roli trwa już od jakiegoś czasu. Przestają być jedynie wypożyczalniami, a stają się tak zwanym trzecim miejscem, w którym warto spędzać czas. Wynika to z potrzeb czytelników. Dziś oferta kulturalna bibliotek jest różnorodna i bogata w wydarzenia, począwszy od spotkań autorskich, które pozwalają czytelnikowi porozmawiać z ulubionym pisarzem, poprzez dyskusyjne kluby książki oraz inne dodatkowe atrakcje np. koncerty, pokazy filmowe, na warsztatach z różnych dziedzin skończywszy. Książka jest tu jedynie punktem wyjścia. Dlatego sosnowiecka biblioteka i jej rozsiana po cały mieście sieć filii to nie tylko książki. Biblioteka to czytelnicy, spotkania, integracja, edukacja i rozrywka. Biblioteka to ludzie, którzy poszukują wypełnienia wolnego czasu – nie tylko w centrach handlowych. A nawiązując już do hipermarketów myślę, że warto tutaj wspomnieć o książce Gordona Mathews'a „Supermarket kultury". Autor użył tego określenia do zbadania

tzw. tożsamości kulturowej, podjął próbę odpowiedzi na temat tego czym ona właściwie jest i czy nadal istnieje w dobie powszechnej globalizacji. Doszedł do wniosku, zresztą wydaje się słusznego, że każdy naród, kultura od siebie zapożycza, bierze jak w supermarkecie z półki i konsumuje. Przywołałem tę publikację świadomie dlatego, że dzisiejsze biblioteki powinny spełniać rolę właśnie takiego super czy hipermarketu – gdzie wchodząc zabieram z półek to co najbardziej mi odpowiada, co mi smakuje i pasuje. Ważne żeby wiedzieć dlaczego się to robi i mieć tego świadomość. Tak postrzegam rolę nowoczesnej biblioteki, której zadaniem jest zaoferowanie „produktu" przy jednoczesnym uświadamianiu użytkowników, że uczestniczą i funkcjonują w świecie kultury. To podnoszenie świadomości jest istotne w funkcjonowaniu bibliotek. Jest jeszcze wiele aspektów, które należy w ich działaniu polepszyć, zmienić, dostosować do dzisiejszych czasów – nie zapominając jednocześnie o kontynuowaniu tradycji. Taki model prowadzenia Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego chcę zaproponować.